

DECIZIE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Victor Blîndu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan
împotriva lui Victor Blîndu cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-
a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 01 februarie 2018, Tudor Moțpan, reprezentat de avocatul Nicolae Dodon, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Blîndu solicitând încasarea cheltuielilor de judecată constituite din: cheltuieli pentru modificările operate în Registrul bunurilor imobile de către Oficiul Cadastral Teritorial Bălți în sumă de 50 de lei, cheltuieli poștale în sumă de 11 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5000 de lei și cheltuieli de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 150 de lei.

Prin hotărârea din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan și s-au încasat de la Victor Blîndu în beneficiul lui Tudor Moțpan cheltuielile judiciare în mărime de 5211 lei.

La 10 august 2018, Victor Blîndu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând repunerea în termen la declararea apelului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de repunere în termen a apelului declarat de Victor Blîndu și s-a restituit ca fiind depusă peste termenul legal cererea de apel depusă de Victor Blîndu.

La 04 decembrie 2018, Victor Blîndu a declarat recurs împotriva încheierii din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți cu restituirea spre rejudecare a cererii privind repunerea în termen a apelului.

În motivarea recursului s-a invocat că important pentru cererea de repunere în termen la declararea apelului este faptul că nu a locuit și nu locuiește la adresa din

str. xxxxx. Or, la examinarea cauzei de către prima instanță, a fost citat anume la această adresă, astfel nu a fost citat legal la examinarea cauzei în prima instanță și nu a avut posibilitatea să participe, deoarece nu a cunoscut despre acest proces. Respectiv nu a cunoscut nici despre existența hotărârii judecătorești cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, despre care a aflat la 02 august 2018 de la executorul judecătoresc. Executorul judecătoresc i-a expediat citația la 27 iulie 2018 la adresa din str. Suceava, nr. 8, ap.27, mun. Bălți. Astfel, consideră justificată cererea de repunere în termen. La fel, a depus cerere în cancelaria Judecătoriei Bălți pentru a-i fi eliberată hotărârea judecătorească, care urma a-i fi eliberată la 14 august 2018.

Recurentul a declarat că probabil de către instanța de apel a fost citat la adresa din str. xxxxxx, deoarece nu a cunoscut despre ședința de judecată din 23 octombrie 2018, astfel fiind în imposibilitate de a se prezenta și a participa la ședință.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 23 octombrie 2018, iar Victor Blîndu a declarat recurs la 04 decembrie 2018.

Materialele cauzei atestă că recurentului i-a fost expediată, la cererea sa din 02 noiembrie 2018 (f.d.61), copia încheierii, conform scrisorii de însoțire la 13 noiembrie 2018 (f.d.62) și a fost recepționată la 20 noiembrie 2018, conform avizului de recepție (f.d.63). Astfel, recursul este declarat în termen și nu este necesară repunerea în termenul de declarare a recursului.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Victor Blîndu ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă prevede că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de

repunere în termen și restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

În acest sens, Colegiul relevă că hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central, prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan și s-a încasat de la Victor Blîndu în beneficiul lui Tudor Moțpan cheltuielile judiciare în mărime de 5211 lei, a fost pronunțată la data de 08 iunie 2018 (f.d.28).

Victor Blîndu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 08 iunie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în data de 10 august 2018, prin care a solicitat repunerea în termen la declararea apelului și casarea integrală a hotărârii primei instanțe (f.d.35).

La acest capitol, Colegiul notează că instanța de apel a notat că Victor Blîndu nu a prezentat probe incontestabile care să ateste dovada imposibilității îndeplinirii actului de procedură în termen, dispunând respingerea cererii de repunere în termen.

Aici Colegiul apreciază ca fiind relevant raționamentul instanței de apel precum că Victor Blîndu a cunoscut despre existența litigiului în prima instanță, ceea ce se confirmă prin semnătura aplicată pe avizul de recepție (f.d.16) a citației expediate pe adresa xxxxx (f.d.15). Or, prin înștiințarea legală respectivă Victor Blîndu a fost informat despre data examinării litigiului privind recuperarea cheltuielilor de judecată, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan.

În această ordine de idei, Colegiul reține ca fiind neîntemeiate alegațiile recurentului precum că nu a cunoscut despre existența litigiului și respectiv despre hotărârea judecătorească despre care ar fi aflat de la executorul judecătoresc la data de 02 august 2018, care l-a citat la adresa din str. Suceava nr.8 ap.27, mun. Bălți, iar pe adresa din xxxxxx, nu ar fi locuit și nici nu locuiește. Or, împrejurările expuse anterior atestă contrariul.

Pornind de la faptul că pârâtul Victor Blîndu a fost înștiințat despre existența litigiului prin citarea de către prima instanță de a se prezenta la examinarea acestuia pentru data de 28 martie 2018 ora 16:00, fiind contrasemnat avizul de recepție în acest sens, nu poate fi reținut faptul că recurentul nu ar fi cunoscut despre existența litigiului.

Art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Astfel, avizul de recepție conține data primirii înștiințării și semnătura celui care a recepționat înștiințarea, însă nu conține anumite mențiuni precum că destinatarul nu ar locui pe adresa respectivă, în condițiile în care corespondența era adresată direct lui Victor Blîndu.

În conformitate cu art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

De altfel, diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Cu referire la aserțiunea recurentului precum că nu a participat la examinarea cauzei în instanța de apel invocând probabilitatea citării lui la adresa din mun. xxxxxx, Colegiul menționează că apelantul odată ce a depus cerere de apel urma să depună efortul necesar și să întreprindă măsurile necesare pentru a afla soarta cererii

sale. Or, înregistrarea cererii de apel presupune și o examinare a acesteia cu verificarea inițială a faptului dacă aceasta întrunește condițiile legale, inclusiv dacă a fost respectat termenul de depunere a acesteia, iar părțile, la fel, urmează să manifeste un rol activ pentru a se interesa la ce etapă a examinării se află cererea sa.

În contextul dat, Colegiul apreciază ca fiind irelevant argumentul recurentului precum că nu a avut posibilitate de a se prezenta la examinare cauzei în ordine de apel, deoarece nu ar fi fost înștiințat legal.

De asemenea, nu poate fi considerat ca justificativ în omiterea termenului întru declararea apelului nici argumentul recurentului precum că hotărârea judecătorească urma a-i fi comunicată la 14 august 2018, la cererea sa, or, circumstanțele menționate supra atestă faptul că Victor Blîndu a cunoscut despre existența litigiului anterior pronunțării hotărârii de către prima instanță, iar probe care să ateste contrariul nu au fost prezentate. La fel, prin anumite probe concludente nu a fost infirmat faptul că semnătura de pe avizul de recepție (f.d.16) nu i-ar aparține lui sau altor membri ai familiei.

Colegiul reiterează că art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă stabilește expres termenul de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În corolar, raportând criticile recurentului la situația de fapt și la normele de drept procedural, Colegiul consideră corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen și restituirea apelului ca fiind declarat în afara termenului legal. Or, în contextul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege, nu este decât o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În contextul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat obligațiile sale procedurale pentru a-și valorifica drepturile sale procedurale în termen, ca ulterior să invoce încălcarea acestora.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii din 23 octombrie 2018 a instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Victor Blîndu.

Se menține încheierea din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Moțpan împotriva lui Victor Blîndu cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh